

Københavñ, den 3. juni 2022

Høringssvar – Midtvejsevaluering af Cirkulær Københavñ: Ressource- og Affaldsplan 2024

BL – Danmarks Almene Boliger har den 8. april 2022 modtaget høring af midtvejsevaluering af Cirkulær Københavñ: Ressource- og Affaldsplan 2024.

Planen har 3 overordnede mål:

1. 70% af husholdningsaffaldet og det lette erhvervsaffald skal indsamles til genanvendelse.
2. Københavnerne skal genbruge 3 gange så meget.
3. CO₂-udledningen skal reduceres med 59.000 tons.

De 3 mål er sammen med "KBH 2025 Klimaplanen" afgørende for, at Københavñ kommer i mål med at blive CO₂-neutral i 2025. Opfyldelsen af disse mål kræver investeringer og en styrket indsats, ikke mindst af de borgere der bor i almene boliger i Københavñ.

BL har følgende bemærkninger til høringen:

Såvel planen som evalueringen er ambitiøse og rummer en lang række præcise vurderinger og gode tiltag. På enkelte punkter mener BL, der kunne være behov for en styrkelse af indsatsen, eller et lidt andet fokus, hvilket uddybes i nedenstående.

Generelt lægger planen stor vægt på krav, systemer og behandling – og et noget mindre fokus på kommunikation, kurser og incitamerter.

Generelle kommentarer:

Behov for fokus på administrative flaskehalse for bedre affaldshåndtering

BL ønsker, at der bliver sat fokus på hurtigere og mere fleksibel sagsbehandling, når almene afdelinger ønsker at forbedre affaldshåndteringen, ved etablering af miljøgårde og nedgravede affaldsløsninger. Der er eksempler på sagsbehandlingstider på op til 1-1½ år. Dertil skal lægges, at der ikke kan indsendes myndighedsandragende, før boligorganisationen har modtaget godkendt renoveringskema, som erfaringsmæssigt kan tage 3-5 måneder.

Derudover opleves det som problematisk, at der løbende sker ændringer i kommunens krav til affaldsløsningerne under den lange sagsbehandlingstid. Afgørelser træffes ud fra de gældende regler på afgørelsestidspunktet, og ikke de som var gældende på ansøgningstidspunktet. Det har derfor i flere projekter været nødvendigt at omprojektere på trods af, at boligorganisationerne har været i løbende dialog med myndighederne i projekteringsfasen. Denne problemstilling er tidligere rejst overfor kommunen.

Behov for fokus på teknologi og systemer, der er fleksible ift. afhentning og afregning, ved nedgravede beholdere

Boligorganisationerne er flere steder i gang med at etablere nedgravede løsninger på trods af, at der ikke er tilskudsmuligheder, når man går fra skaktløsninger til nedgravede løsninger. De nedgravede løsninger er dyre for de almene afdelinger at etablere og drive, men har en række fordele.

De nedgravede beholderes volumen er aldrig mindre end 2.500 liter og er volumenmæssigt sværere at tilpasse end fx 660 liters beholdere. På baggrund af et forsøg med måling af fyldningsgrad i en afdeling vil BL pege på potentialet i, at ruter, tømninger og afregning af de nedgravede restaffaldsbeholderes fyldningsgrad tilrettelægges på baggrund af elektronisk måling og tilbagemelding til kommunen. Dette vil være ressourcebesparende, minimere transporten og spare de almene afdelinger for betaling for tømning af halvfyldte beholdere.

Kommentarer til konkrete afsnit:

Punkt 1.1 Forankring af ressourcedagsordenen

Københavns Kommune skriver bl.a. at:

"Det, der bl.a. bremser, er manglen på plads i køkkenet"

og

"Der skal arbejdes systematisk med information til københavnerne, så sortering bliver enklere for alle."

Med hensyn til pladsbehov fik de almene boligorganisationer i forbindelse med det kommunale tilskud til kildesorteringssystemer i køkkener erfaringer med flere forskellige systemer. Der er fortsat behov for at udbrede kendskab til simple, pladsbesparende sorteringssystemer, og BL vil opfordre til, at tilskuddet genoptages, og til at erfaringer om gode systemer i højere grad deles.

Der stilles i Københavns Kommunes retningslinjer for byggeri og renovering krav om mulighed for sortering i mindst fire affaldstyper i køkkener, men det er ikke oplevelsen, at der ved aflevering følges op på disse krav.

Punkt 1.2 Data som motivator

Kommunen skriver, at affaldssystemet af borgerne opleves som en "black box", og at:

"Der skal arbejdes strategisk med affaldsdata og etableres et system for automatisk registrering af mængderne i affaldsbeholderne, når de tømmes. Et eksempel på dette kan være udvikling af metoder, som kan give feedback til københavnerne om, hvor meget der er sorteret i deres lokalområde, og hvilken effekt det har på miljøet."

BL er enig i denne pointe. Der er stort behov for bedre og mere gennemsigtige data. Specielt beregningen af puljer i gårdlaug og ved erhverv bør være langt mere gennemsigtig.

Københavns Kommune foreslår, at

"Dataene formidles fx via en digital selvbetjeningsløsning eller andre metoder og kanaler, som viser sig relevante i løbet af planperioden. Målet er, at københavnere kan følge deres bidrag og beholde motivationen til at sortere."

Boligorganisationerne oplever, at den nuværende digitale løsning "NemAffaldsservice" er ret langt fra de behov beboere, driftsfolk og administratorer har. Det gælder fx, når der skal kommunikeres akut, eller når personalet skal have overblik over fraktioner, mængder og priser for en lokal affaldsordning. Det er særligt vanskeligt, når ejendomme er del af gårdlaug og omfattet af blandede puljeordninger. BL vil derfor opfordre til, at Københavns kommunen udvikler NemAffaldsservice i tæt dialog med kunderne, dvs. bygningsejere, boligorganisationer og borgere i kommunen.

Punkt 1.4 Affaldsløsninger på vej og andre offentlige arealer

Københavns Kommune skriver:

"I dag er der ca. 34.000 boligenheder i København, som ikke har plads til de forskellige affaldsfraktioner i gården. De københavnere har dermed ikke lige mulighed for at sortere deres affald, og derved bliver ikke alle de genanvendelige materialer sorteret, som der er potentiale for.

Sortering af husholdningsaffald er i dag noget, der oftest foregår i gården og ikke ude i det offentlige rum. Udenlandske erfaringer fra bl.a. Barcelona og Ljubljana, som er den europæiske storby i 2018 med højest genanvendelsesprocent, viser, at det har en positiv effekt på folks adfærd, når man ser andre sortere."

Det er rigtigt, at sortering i det offentlige rum løser problemerne med plads og økonomi til at lave ordninger på egen matrikel og samtidig øger den fælles motivation for at sortere.

BL mener, at der kan være en modsætning mellem offentlig affaldssortering og incitamentsstruktur for restaffald.

Steder, hvor der etableres offentlig affaldssortering, bør gebyr beregnes efter en københavnsk gennemsnitspris per husstand, og ikke beregnes gebyr baseret på restaffaldsvolumen (restaffaldsgebyr + madaffaldsgebyr + ordningsgebyr), fordi alle affaldstyper erfaringsmæssigt bør kunne afleveres ét og samme sted.

Boligorganisationerne har erfaret, at de bedste resultater opnås, når alle affaldstyper kan afleveres ét og samme sted. Løsningen er derfor ikke at etablere offentligt tilgængelige ordninger for det genbrugelige affald (fx glas) og lokale, private ordninger for restaffaldet. I så fald vil mængden af usorteret restaffald vokse.

Efter boligorganisationernes erfaring fungerer incitamentsstrukturen bedst, hvor en større bebyggelse, uden erhverv og puljer, har en velafgrænset affaldsordning, og hvor en større driftsadministration holder øje med både affaldsordning, restaffaldsmængder og økonomi.

Punkt 1.5 Affaldssortering i alle Københavns Kommunes borgerrettede institutioner.

Københavns Kommune peger på behovet for en større informationsindsats.

BL er helt enig i behovet. Boligorganisationerne oplever desværre et meget lille fokus på korrekt affaldshåndtering i de institutioner, der lejer sig ind i almene ejendomme. Der bør derfor være bedre instruktion og opfølgning på sortering i både kommunale institutioner og erhverv.

BL har herudover ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Hvis der er spørgsmål til BL's bemærkninger kan kredsconsulent Maria Frey Fletting kontaktes på mail: mff@bl.dk

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør